

Vorzetselvoorwerp

VZV – het zinsdeel dat **begint met een voorzetsel** dat een **vaste verbinding vormt** met een **zelfstandig werkwoord** of met het naamwoordelijk deel van het **naamwoordelijk gezegde**.

- 1) Hij onderwerpt zich *aan haar bevelen*.
- 2) Zij beruste *in haar lot*.
- 3) Hij voorzag zijn vriendin *van een kopje koffie*.

- Het voorzetsel is **onvervangbaar**: het gebruikte voorzetsel is altijd een vast voorzetsel en heeft altijd een 'overdrachtelijke betekenis'. Het is nooit een voorzetsel dat plaats of tijd helpt aan te duiden.

(uitzondering: geloven aan/in, twijfelen aan/over e.a.)

- 1) *Maria zat *aan de waterkant*.
- 2) *Waar Maria zat was *aan de waterkant*.
- 3) Maria twijfelde *aan haar succes*.
- 4) Waaraan Maria twijfelde was *haar succes*.
- 5) Truus wachtte *op haar vriend*.
- 6) *Truus wachtte *op het perron*.
- 7) Hij dacht *aan het strand*.
- 8) *Hij zat *aan het strand*.

- Een VZV kunnen we in veel gevallen vervangen door **er + voorzetsel + een dat-zin**

- 1) Hij schaamde zich over zijn gedrag.
- 2) Hij schaamde zich erover, dat hij zich zo gedragen had.
- 3) Manus staat op contante betaling.
- 4) Manus staat erop, dat er contant betaald word.

Waar dit proef niet kan: *grenzen aan, trouwen met, heersen over*

- **Oorzakelijk voorwerp**

OV: bij een aantal objecten in zinnen met een naamwoordelijk gezegde komt geen voorzetsel voor. Een zin met een nw.gez. heeft nooit een LV; er zou dus sprake kunnen zijn van een vzv. Maar aangezien dat een beetje raar is als er geen voorzetsel voor staat, noemen we deze objecten **oorzakelijk voorwerp**.

- 1) Piet was al dat vergaderen beu.
- 2) Hij was de Indische taal niet machtig.
- 3) Thea was haar schoenen kwijt.

- Gewoonlijk komt er in een zin naast een v geen vzv voor. Alleen bij een beperkt aantal werkwoorden bestaan vaste verbindingen met een lv en een vzv. Bijvoorbeeld: iemand beschuldigen van iets, iemand voorzien van iets, iemand vergelijken met iets, iemand dwingen tot iets.

- **Voorzetselvoorwerp zin: VZVZIN**

Vzvizin: een zinsdeel dat zelf weer zin is
--

- 1) De oplichter was bang *voor wat het te wachten stond*.
- 2) Hij rekende *erop, dat zijn vrouw hem zou vergeven*. – **voorlopig voorzetselvoorwerp**

Oefening: Benoem in de volgende zinnen indien aanwezig: gez, ond, lv, mv, vzv en ov:

- 1) De geleerde heeft de betrouwbaarheid van de proef altijd al betwijfeld.
- 2) Charlotte twijfelde in sterke mate aan de haalbaarheid van het project.
- 3) In de wachtkamer van de tandarts verdiepte ik me in enkele tandheelkundige tijdschriften.
- 4) Heel zijn leven lang ging Sigmund gebukt onder de meest verschrikkelijke complexen.
- 5) Het kabinet heeft zich uiteindelijk moeten neerleggen bij de wensen van det Tweede Kamer.
- 6) Dat kleine succesje zette de jonge zangeres aan tot nog harder studeren.
- 7) Johan is mij nog steeds duizenden guldens schuldig.
- 8) Hij was die plotselinge uitvallen van zijn vrouw wel gewend.
- 9) Al dat vergaderen over de herstructurering van het onderwijs komt mij volsterkt nutteloos voor.
- 10) Tijdens de pauze is de dirigent hevig uitgevaren tegen de hoboïst van het symphonieorkest.

Vertaling:

Barevná poselství růží:

Je užitečné vědět, že každá barva nese poněkud jiné poselství. Například každý ví, že červené růže hovoří o lásce. Bílé růže symbolizují čistotu - ideální dárek pro nevěstu. Žluté růže vyjadřují přátelství. Nadšení a touha jsou hlavním poselstvím růží oranžových. Purpurové nebo levandulové růže jsou ideální pro lásku na první pohled. Obdiv, uznání, radost či poděkování zase nejlépe vyjádříte růžemi v barvě růžové.